

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 07-12-2012

Αριθμ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6410-3/07-12-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 180/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τρίτη 4-12-2012 και ώρα 12:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος ως εισηγητής, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στην συνεδρίαση παρέστησαν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Κ. Λωσταράκου, δικηγόρος-ειδικός επιστήμονας, ως βοηθός εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η συζήτηση της υπόθεσης είχε οριστεί αρχικά για τις 30.10.2012, αλλά αναβλήθηκε για τη συνεδρίαση της 6.11.2012 κατά την οποία παρέστησαν, αφού κλήθηκαν νομίμως, οι εκπρόσωποι της MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ και της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου. Η διάσκεψη της υπόθεσης έλαβε χώρα στις 27/11/2012 και ολοκληρώθηκε στη σημερινή συνεδρίαση.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με το με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6410/9.10.2012 9.10.2012 έγγραφό της η «MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ» ζητά από την Αρχή τη γνώμη της σχετικά με το εάν νομιμοποιείται να αποστείλει δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε ηλεκτρονικούς

υπολογιστές πρώην και νυν διευθυντικών στελεχών και μελών του Δ.Σ. της τράπεζας στα κεντρικά γραφεία της μητρικής εταιρείας “CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD” (Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου) από όπου σε δεύτερο στάδιο θα παραδοθούν όλα τα στοιχεία στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚτΚ), η οποία διερευνά τυχόν ευθύνες για οικονομική ζημία του κυπριακού δημοσίου από την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

Η ως άνω τράπεζα απέστειλε στην Αρχή με το με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6414/9.10.2012 έγγραφό της και τις γνωμοδοτήσεις του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων χρηστών ηλεκτρονικών υπολογιστών της Λαϊκής Τράπεζας της Κύπρου προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ο αρμόδιος Επίτροπος έκρινε ότι η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, όταν διενεργεί συγκεκριμένη έρευνα στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, μπορεί να ζητήσει και να λάβει από τις τράπεζες έγγραφα με προσωπικά δεδομένα που βρίσκονται σε ηλεκτρονική μορφή και σχετίζονται με τραπεζικές εργασίες, εφόσον οι τράπεζες έχουν σχετική εκ του νόμου υποχρέωση, ακόμα και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, με βάση τις εξαιρέσεις που προβλέπει ο κυπριακός νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 5 παρ.2 εδαφ. (α), (δ) και (ε) του ν.138(1)/97) εφόσον προηγουμένως έχουν ενημερωθεί αυτά από την Λαϊκή Τράπεζα για την διαβίβαση των δεδομένων τους στην Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Μετά δε την υποβολή αιτήματος από τη Λαϊκή Τράπεζα για άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης, ο Επίτροπος χορήγησε τη σχετική άδεια με βάση την εξαίρεση του άρθρου 11 παρ. 3 (β) του ανωτέρω νόμου που προβλέπει άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης εάν η ανακοίνωση των δεδομένων προβλέπεται από οποιαδήποτε άλλη νομοθετική διάταξη (εν προκειμένω άρθρο 63 του περί της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου Νόμου του 2002).

Κατά την ακρόαση της υπόθεσης, η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου με υπομνήματα που κατέθεσε ανέφερε ότι, κατόπιν της ολοκλήρωσης της διασυνοριακής συγχώνευσης με απορρόφηση της ελληνικής “MARFIN EGNATIA TRAPEZA A.E” από την κυπριακή “CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD”, η πρώτη λειτουργεί από την 1/4/2011 ως υποκατάστημα της ως άνω κυπριακής τράπεζας στην Ελλάδα. Η κυπριακή CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD” εποπτεύεται από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, η οποία ασκούσε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση ήδη από 2009 στη θυγατρική της MARFIN στην Ελλάδα και μετά το 2011 ασκεί πλήρη

εποπτεία στα υποκαταστήματα της κυπριακής τράπεζας στην Κύπρο και στο εξωτερικό, καθώς και από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), ως αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής.

Η τράπεζα έχει την άποψη ότι εν προκειμένω δεν πρόκειται για επεξεργασία που αφορά ευθέως στα ίδια τα ελληνικά υποκαταστήματα, αλλά για επεξεργασία που αφορά στο κεντρικό κατάστημα της τράπεζας που είναι στην Κύπρο και η όποια επεξεργασία θα εκτελεστεί αποκλειστικά στην Κύπρο και ως εκ τούτου αποκλειστική δικαιοδοσία για την επεξεργασία έχει ο Κύπριος Επίτροπος.

Αλλά και στην περίπτωση που ήθελε θεωρηθεί ότι έχει εφαρμογή το ελληνικό δίκαιο, η τράπεζα ισχυρίζεται ότι οι υπάλληλοι και τα στελέχη της έχουν ήδη προσηκόντως ενημερωθεί για τους ελέγχους των εποπτικών αρχών και, εν πάσει περιπτώσει, αιτείται την άδεια από την απαλλαγή της υποχρέωσης ενημέρωσης έχοντας την άποψη ότι το σχετικό υποκείμενο των δεδομένων σε κάθε περίπτωση γνωρίζει ότι οι αρμόδιες εποπτικές αρχές έχουν κατά νόμο δικαίωμα πλήρους και άμεσης πρόσβασης σε όλα τα υπηρεσιακά συστήματα της τράπεζας και επομένως γνωρίζει τόσο το ενδεχόμενο μιας τέτοιας επεξεργασίας, όσο και τους σκοπούς αυτής Αυτό προκύπτει από το. άρθρο 22 παρ. 4 του ν.3601/2007, όπου προβλέπεται ότι, κατά τη διενέργεια ελέγχων από την ΤτΕ ή τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών στα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη, τα υποκείμενα στους ελέγχους αυτούς πρόσωπα δεν δικαιούνται να επικαλεστούν το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων ή άλλο απόρρητο έναντι των αρμοδίων αρχών ή των εξουσιοδοτημένων από αυτές για τη διενέργεια του ελέγχου προσώπων, αλλά και στο Παράρτημα 8 της ΠΔΤΕ 2577/06 όπου ορίζεται ότι για σκοπούς ελέγχου οι τράπεζες τηρούν αρχεία και διασφαλίζουν την ευχερή πρόσβαση για μελλοντική εξέταση από την ΤτΕ και την Επιτροπή Κεφαλαιογοράς .

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Όπως αναφέρεται στο σχετικό έγγραφο προς την Αρχή, η σκοπούμενη επεξεργασία αφορά τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων διευθυντικών στελεχών και μελών του Δ.Σ της τράπεζας από την MARFIN EGNATIA BANK στην Ελλάδα προς την μητρική εταιρεία του ομίλου Λαϊκή Τράπεζα με έδρα την Κύπρο, δηλαδή διαβίβαση εντός Ε.Ε. Για την εφαρμογή του ελληνικού δικαίου θα πρέπει α) να υπάρχει πραγματική εγκατάσταση στην Ελλάδα (βλ. άρθρο 3 παρ.3 εδαφ.α του ν.2472/97

κατά το οποίο: Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται: α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου βάσει του δημοσίου διεθνούς δικαίου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο.) και β) η επεξεργασία να εκτελείται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων (και) της εγκατάστασης του υπευθύνου επεξεργασίας, εν προκειμένω της τράπεζας, στην Ελλάδα (βλ. άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. α) Οδηγίας 95/46/EK Γνώμη 8/2010 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 για το Εφαρμοστέο Δίκαιο, ενότητα III.1 α και β, σελ.13 επ.).

Το υπό α)στοιχείο δεν αμφισβητείται, δεδομένου ότι η MARFIN έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα. Όσον αφορά το υπό β) στοιχείο αναφορικά με «επεξεργασία που εκτελείται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων», τα σχετικά έγγραφα έχουν ήδη παραχθεί από εργαζόμενους και διευθυντικά του στελέχη στο υποκατάστημα της Ελλάδος στο πλαίσιο των εργασιών του ελληνικού υποκαταστήματος, όπου και τηρούνται, και επομένως εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο για τη διαβίβαση. Η νομική βάση για τη διαβίβαση είναι η εκπλήρωση υποχρέωσης του υποκαταστήματος που επιβάλλεται από νόμο (άρθρο 5 παρ.2 στο εδαφ.β του ν.2472/97), δεδομένου ότι με το άρθρο 22 παρ.2 και 4 του ν.3601/2007, ο οποίος μετέφερε τις Οδηγίες 2006/48/EK και 2006/49/EK στο ελληνικό δίκαιο, καθώς και με το ΠΔΤΕ 2577/06 και το παράρτημα 8 αυτού, θεσπίζεται δικαίωμα διενέργειας ελέγχου και πλήρους πρόσβασης της αρμόδιας εποπτικής αρχής της Κύπρου στα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα της μητρικής εταιρείας, άρα και δυνατότητα διαβίβασης των σχετικών στοιχείων στην Κύπρο.

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα κείμενα των ενημερώσεων για τήρηση αρχείου στις οποίες έχει προβεί η τράπεζα (βλ. Γνωστοποίηση της τράπεζας με αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/513/25.6.2008 με συνημμ. φύλλα των εφημερίδων *Καθημερινή της Κυριακής* της 27/9/2009, *Απογευματινή* και *Αγγελιοφόρος* της 23/9/2009), έχει λάβει χώρα ενημέρωση των υποκειμένων σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ.1 του ν.2472/97, ιδίως, αναφορικά με τον σκοπό της επεξεργασίας, όπως την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της τράπεζας που απορρέουν από το ισχύον νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο έναντι των δικαστικών, εποπτικών, ελεγκτικών και λοιπών αρχών, καθώς και τους αποδέκτες και τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων τους, όπως την Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της Ελλάδας και της Κύπρου.

Εξάλλου, η σκοπούμενη επεξεργασία αποτελεί διαδικασία γνωστή στα ανώτατα διοικητικά στελέχη της τράπεζας λόγω της θέσης ευθύνης που κατείχαν ή κατέχουν ακόμα, αρχικά στη θυγατρική και στη συνέχεια στο υποκατάστημα, καθόσον το δικαίωμα των ΤτΕ και ΚτΚ να έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που ευρίσκονται στα υπηρεσιακά συστήματα της τράπεζας, θεωρείται ότι είναι γνωστό στα ανώτατα διοικητικά στελέχη της τράπεζας, τα οποία οφείλουν να γνωρίζουν την κείμενη νομοθεσία ιδιαίτερα δε τα μέλη του Δ.Σ. τα οποία διασφαλίζουν την ύπαρξη πολιτικής για την κανονιστική συμμόρφωση και αποτελεσματικό σύστημα εφαρμογής της (Ν.3601/2007, Ν.66(Ι)/97 περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμος της Κύπρου, ΠΔΤΕ/2577/06), ώστε να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους. Επιπροσθέτως δε τα ως άνω πρόσωπα γνωρίζουν ότι τα αρχεία και έγγραφα που απέστειλαν και έλαβαν στον υπηρεσιακό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που τους είχε παρασχεθεί λόγω της θέσης τους από την τράπεζα, είναι υπηρεσιακά έγγραφα (βλ. άρθρο 2.9 του Κώδικα «Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας» της τράπεζας που προβλέπει ότι τα πληροφοριακά συστήματα της τράπεζας παρέχονται για υπηρεσιακή χρήση και η όποια προσωπική χρήση θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο). Σε περίπτωση που τυχόν διαπιστωθεί ότι στα σχετικά στοιχεία περιλαμβάνονται και προσωπικές επικοινωνίες, πρέπει, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, να γίνει διαχωρισμός τους πριν τη διαβίβαση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι η διαβίβαση από το υποκατάστημα MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ BANK στην μητρική εταιρία Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου είναι νόμιμη, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.2β του ν.2472/97, τα δε υποκείμενα των δεδομένων έχουν ήδη ενημερωθεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ.1 του ν.2472/97. Πάντως, σε περίπτωση που τυχόν διαπιστωθεί ότι στα σχετικά στοιχεία περιλαμβάνονται και προσωπικές επικοινωνίες, πρέπει, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, να γίνει διαχωρισμός τους πριν τη διαβίβαση.

Ο Πρόεδρος
Πέτρος Χριστόφορος

Η Γραμματέας
Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου